

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

**вступних випробувань
на 2024 рік**

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта»

Програма вступних випробувань на 2024 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта. Київ : МДУ, 2024. 17 с.

Укладачі:

Задорожна-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор, декан психолого-педагогічного факультету;

Голюк О.А., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти;

Рецензенти:

Демідова Ю.О., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти;

Присяжнюк Л.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти.

Програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освіти,
Протокол № 7 від 20 лютого 2024 р.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ ВСТУПУ....4	
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....12	12

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ
УМОВАМИ ВСТУПУ**

Пояснювальна записка

Мета вступного фахового іспиту до магістратури зі спеціальності 013 Початкова освіта полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних умінь і навичок вступників, яких вони набули під час здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти або другого (магістерського) рівня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст).

Вступний фаховий іспит проводиться у формі тесту із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ.

Тест – це сукупність тестових завдань стандартної форми, спрямованих на виявлення рівня сформованості знань, умінь, навичок.

Тривалість виконання 40 тестових завдань – 2 години.

Екзаменаційний тест містить завдання з альтернативними варіантами відповідей, з яких лише одна вірна (№ 1-40).

Екзаменаційний тест об'єднує такі модулі: педагогіка (Загальні основи педагогіки, теорія виховання, теорія навчання) та фахові методики початкового навчання (Методика навчання української мови та літературного читання, Методика навчання освітньої галузі «Математика», Методика навчання освітньої галузі «Природознавство», Методика навчання освітньої галузі «Технології», Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво», Методика навчання освітньої галузі «Здоров'я та фізична культура»).

Типові питання, що виносяться на іспит

Загальні основи педагогіки

1. Предмет, завдання і основні категорії педагогіки.
2. Завдання педагогіки в сучасній освіті, зв'язок педагогіки з іншими науками.
3. Стадії розвитку педагогіки: народна педагогіка, духовна педагогіка, світська педагогіка.
4. Функції педагогічної науки.
5. Структура педагогічної науки, її галузі.
6. Структурні компоненти системи освіти в Україні.
7. Завдання сучасної освіти в контексті реалізації Концепції Нової української школи.
8. Поняття розвитку і формування особистості.
9. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості.
10. Основні фактори розвитку і формування особистості: біологічний, соціальний, виховання, активна діяльність особистості.
11. Вікові періоди розвитку особистості.
12. Різноманітні підходи до визначення вікової періодизації.
13. Молодший шкільний вік.
14. Індивідуальний підхід до учнів у процесі навчання і виховання.
15. Індивідуальні особливості учнів.

Теорія виховання

1. Поняття мети виховання.
2. Фактори, які впливають на визначення мети виховання.
3. Сучасне звучання головної мети виховання.

4. Мета виховання у контексті державних документів про освіту і виховання.
5. Ідеал національного виховання.
6. Програма виховання як система цілей виховання.
7. Концепція Нової української школи: мета, зміст, напрями виховання, компетентності для життя.
8. Завдання основних напрямів всебічного розвитку особистості.
9. Завдання розумового, морального, естетичного, трудового, фізичного виховання.
10. Сутність і напрями сімейного виховання.
11. Зміст виховання в сім'ї.
12. Форми взаємодії школи та родини. Функції сучасної сім'ї.
13. Методи та прийоми виховання.
14. Методи формування свідомості особистості.
15. Методи стимулювання поведінки та діяльності вихованців.
16. Методи контролю та аналізу ефективності виховного процесу.

Теорія навчання (дидактика)

1. Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів.
2. Компоненти процесу навчання: мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми. Рушійні сили навчального процесу.
3. Основні функції процесу навчання: освітня, розвивальна, виховна.
4. Концепція Нової української школи про мету та зміст сучасної загальної освіти.
5. Закономірності процесу навчання.
6. Об'єктивні та суб'єктивні закономірності процесу навчання.
7. Принципи як вихідні положення, що визначають характер пізнавальної діяльності учнів та технологію діяльності вчителя: науковості та доступності навчання, наочності навчання, самостійності та активності у навчанні тощо.
8. Зміст освіти.
9. Функції компонентів освіти.
10. Загальна характеристика змісту освіти відповідно до вимог Закону України «Про освіту».
11. Взаємозв'язок загальної, політехнічної та професійної освіти.
12. Навчальна програма, її структура. Способи побудови навчальних програм. Види програм.
13. Навчальні підручники і посібники. Вимоги до підручників і посібників.
14. Поняття методу, прийому та засобу навчання.
15. Різні підходи до класифікації традиційних методів.
16. Критерії оптимального підбору методів та засобів навчання.
17. Характеристика методів організації навчально-пізнавальної діяльності школярів.
18. Характеристика організаційних форм навчання.
19. Методи і форми контролю. Функції контролю.
20. Сутність і динаміка розвитку педагогічного процесу.
21. Основні компоненти педагогічного процесу. Закономірності і принципи педагогічного процесу.
22. Основні напрями вдосконалення педагогічного процесу

Методика навчання української мови та літературного читання

1. Предмет і завдання методики навчання української мови та літературного читання.
2. Принципи навчання української мови.
3. Чинні підручники для початкової школи.
4. Добукварний період навчання грамоти.
5. Структура і методика уроків читання і письма в букварний період навчання

- грамоти.
6. Післябукварний період навчання грамоти, його основні завдання.
  7. Методика ознайомлення учнів із фонетичними поняттями: звуки мовлення, голосний звук, приголосний звук, твердий приголосний звук, м'який приголосний звук, наголос, наголошений склад.
  8. Розвиток мовлення у процесі засвоєння звуків української мови.
  9. Основні етапи розвитку письма.
  10. Формування графічних навичок у першокласників.
  11. Завдання та шляхи розвитку мовлення молодших школярів.
  12. Методика роботи над усним і письмовим твором.
  13. Процес роботи над художнім твором у початкових класах.
  14. Змістові лінії Державного стандарту з читання.
  15. Якісні повноцінного читання, шляхи їхнього розвитку та вдосконалення.
  16. Структура уроків на опрацювання оповідань і казок.
  17. Методика опрацювання оповідань.
  18. Особливості роботи над казкою.
  19. Методика формування у молодших школярів уявлення про байку як літературний жанр.
  20. Методика опрацювання віршів.
  21. Науково-художні твори, методика їх опрацювання.
  22. П'єси на уроках читання.
  23. Робота з малими фольклорними формами.
  24. Організація позакласного читання.
  25. Методика формування в учнів найважливіших синтаксичних понять.
  26. Система роботи щодо засвоєння елементів пунктуації.
  27. Методика вивчення частин мови.
  28. Умови формування орфографічної навички.
  29. Види орфографічних вправ, їхнє значення у формуванні правописних навичок школярів.
  30. Методика формування умінь літературної вимови.

Методика навчання освітньої галузі «Математика»

1. Зміст навчання математики у початковій школі.
2. Дочисловий період.
3. Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Десяток».
4. Ознайомлення з цифрою та числом.
5. Вивчення геометричних фігур.
6. Переставний закон додавання.
7. Послідовність вивчення усної нумерації.
8. Ознайомлення з письмовою нумерацією чисел.
9. Додавання та віднімання на підставі нумерації чисел в межах 100.
10. Таблиці додавання та віднімання з переходом через розряд в межах 20.
11. Додавання (віднімання) одноцифрового числа до (від) двоцифрового.
12. Додавання та віднімання по частинах.
13. Додавання (віднімання) на підставі правила додавання (віднімання) числа до (від) суми.
14. Порозрядне додавання та віднімання.
15. Додавання та віднімання способом округлення.
16. Реалізація змісту нової навчальної програми у чинних підручниках.
17. Ознайомлення з арифметичною дією множення, ділення.
18. Таблиці множення та ділення: методика складання та запам'ятовування таблиць

множення та ділення.

19. Поняття про основну лічильну одиницю сотню та утворення розряду сотень.
20. Послідовність вивчення концентру «Тисяча».
21. Додавання і віднімання трицифрових чисел, що ґрунтуються на знаннях нумерації концентру.
22. Методика роботи над задачами.
23. Методика навчання основних величин в курсі математики 1-го класу, 2-го класу, 3-го класу, 4-го класу.
24. Площа фігури та її вимірювання.
25. Методика вивчення частин і дробів.
26. Методика вивчення алгебраїчного матеріалу.
27. Методика вивчення геометричного матеріалу.

Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»

1. Державний стандарт початкової освіти (освітня галузь «Природознавство»).
2. Чинні програми з природознавства для початкової школи.
3. Завдання курсу природознавства впочатковій школі.
4. Принципи відбору і структурування навчального матеріалу з природознавства в початковій школі.
5. Змістові лінії освітньої галузі «Ядосліджую світ» Державного стандарту освіти, їх реалізація.
6. Природознавчі поняття та уявлення що формуються в початковій школі.
7. Методика формування умінь і навичок у процесі навчання природознавства.
8. Методика формування природознавчих уявлень.
9. Куток живої природи його оснащення.
10. Навчально-дослідна ділянка, її влаштування і утримання.
11. Географічний майданчик, його влаштування і оснащення.
12. Засоби наочності у процесі навчання природознавству, методика їх використання, загальна характеристика.
13. Методи організації процесу навчання природознавства.
14. Спостереження та його види.
15. Дослід, структура, методика використання дослідів.
16. Практичні роботи з природознавства.
17. Інтерактивні методи навчання природознавству.
18. Використання дидактичних ігор на різних етапах уроку природознавства.
19. Методика проведення лабораторних робіт на уроках природознавства.
20. Форми організації процесу навчання природознавства.

Методика навчання освітньої галузі «Технології»

1. Створення робочої кімнати для уроків трудового навчання в початкових класах.
2. Аналіз програми трудового навчання в початкових класах.
3. Формування елементарних прийомів роботи з використанням інструментів і пристроїв для обробки різних матеріалів.
4. Вимоги до знань і умінь учнів з трудового навчання в початкових класах.
5. Специфіка уроків трудового навчання в початкових класах.
6. Екскурсії і їх значення для ознайомлення дітей з виробництвом і працею дорослих.
7. Зміст і організація позаурочної роботи з трудового навчання і виховання учнів початкових класів.
8. Конструювання виробів з паперу і картону.
9. Поняття про ескіз, креслення і технічний рисунок.
10. Методика навчання виготовленню виробів у техніці оригамі.

11. Технологія виготовлення витинанок.
12. Методика навчання паперопластики та декоративному оздобленню виробів.
13. Технологія виконання аплікаційних робіт.
14. Методика навчання учнів початкових класів звиванню і плетінню.
15. Основні прийоми виготовлення штучних квітів з тканини.
16. Методика навчання учнів початкових класів художній обробці деревини.
17. Методика навчання учнів початкових класів роботі з дротом та фольгою.
18. Методика навчання учнів молодших класів обробці пластичних мас та виготовленню виробів з них.
19. Методика навчання учнів початкових класів виготовленню виробів способом пап'є-маше.

Методика викладання освітньої галузі «Мистецтво»

1. Мета і завдання навчання образотворчого мистецтва в сучасній початковій школі.
2. Сучасні програми та підручники з образотворчого мистецтва галузі «Мистецтво» для початкової школи.
3. Характеристика індивідуальної, мікро-групової, групової та колективної форм навчання.
4. Урок образотворчого мистецтва як основна форма організації навчального процесу.
5. Класифікація методів навчання образотворчому мистецтву.
6. Місце та значення вправ у навчанні школярів образотворчій діяльності.
7. Структура та характеристика комбінованого уроку образотворчого мистецтва.
8. Нестандартні уроки образотворчого мистецтва.
9. Особливості інтегрованого уроку.
10. Зміст позаурочної навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва з молодшими школярами.
11. Методика підготовки та проведення позакласних виховних заходів мистецтвознавчого напрямку початковій школі.
12. Основні завдання ознайомлення дітей з творами образотворчого мистецтва.
13. Формування в учнів знань з основ кольорознавства на уроках образотворчого мистецтва.
14. Розвиток в учнів умінь використовувати декоративні та виражальні можливості кольору у власній творчій діяльності.
15. Поняття декоративно-прикладної діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва.
16. Форми і методи організації естетичного сприймання та оцінювання творів мистецтва і навколишнього.
17. Роль різноманітних художніх технік у розвитку творчих здібностей учнів.
18. Методика проведення уроків малювання з натури.
19. Методика використання кольору на уроках образотворчого мистецтва.
20. Методика зображення представників тваринного світу.
21. Тематика уроків малювання.
22. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів на уроках образотворчого мистецтва.
23. Зміст і логіка тематичного матеріалу з музичного мистецтва.
24. Програма з музики як основний нормативний документ, що визначає зміст музичного навчання.
25. Психофізіологічна і музична характеристика дітей молодшого шкільного віку.
26. Методика розвитку у дітей чистоти якісної інтонації, правильного співацького дихання, чіткої дикції і почуття ансамблю.

27. Виховання музично-слухової уваги при сприйманні музики.
28. Особливості вокально-хорового виховання.
29. Методика навчання гри на українських народних інструментах.
30. Позакласні форми музично-естетичного виховання школярів.
31. Планування роботи як творчість вчителя музики.
32. Підготовка вчителя до уроку.

Методика викладання освітньої галузі «Здоров'я та фізична культура»

1. Характеристика «Фізкультурної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти.
2. Сучасні вимоги до занять фізичною культурою в початковій школі.
3. Формування в учнів стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом.
4. Виконання комплексів загальнорозвивальних та спеціальних вправ за показом учителя з використанням різних предметів або без них.
5. Виконання комплексу фізичних вправ ранкової гігієнічної гімнастики, фізкультурної хвилинки та фізкультурної паузи.
6. Застосування рухливих ігор під час прогулянок, екскурсій, відпочинку для задоволення потреби дитини в руховій та ігровій діяльності.
7. Виконання вправ для формування постави, дихальних та релаксаційних вправ.
8. Регулювання фізичного навантаження відповідно досамопочуття.
9. Механізми лікувального впливу фізичних вправ на дитячий організм.
10. Характеристика етапів навчання учнів в умовах здоров'язбережувальної педагогіки.
11. Педагогічна діагностика як складова системи здоров'язбережувальної діяльності початкової школи.
12. Характеристика показників сформованості в учнів здоров'язбережувальної компетентності у сфері фізичного, психічного та соціального здоров'я.
13. Забезпечення фізичного здоров'я учнів.
14. Фізкультурно-оздоровча діяльність вчителя як пріоритетна форма збереження і зміцнення фізичного здоров'я молодшого школяра.
15. Організація та методика проведення сучасного уроку фізичної культури за вимогами реформи «Нова українська школа».
16. Особливості організації пізнавально-рухового навчання молодших школярів в умовах НУШ.
17. Організація та методика проведення ранкової гімнастики до занять.
18. Організація та методика проведення фізкультурних хвилин.
19. Організація та методика проведення фізкультпауз.
20. Організація та методика проведення «годин здоров'я».
21. Методичні особливості проведення релаксаційних пауз.
22. Організація та методика проведення рухливих ігор різної інтенсивності.
23. Організація та методика проведення спортивних естафет.
24. Організація та методика проведення сучасного уроку з фізичної культури за вимогами реформи «Нова українська школа».
25. Методичні вимоги до виконання учнями танцювальних імпровізаційних вправ.
26. Методичні вимоги до виконання учнями загально-розвивальних вправ з імітацією рухів тварин (звіроаеробіка).
27. Методичні вимоги до виконання учнями вправ з гімнастичною палицею.
28. Методичні вимоги до виконання учнями вправ зі скакалкою та м'ячем (футбол-аеробіка).
29. Методичні вимоги до виконання учнями загально-розвивальних вправ, поєднаних з вимовою певних звуків та віршованих рядків (лого-аеробіка).

Зразки іспитових завдань

З-поміж названих відповідей оберіть правильну. Наприклад: 2 - 1).

1. Педагогіка – це наука ...

Відповідь

- 1) про методи навчання і виховання;
- 2) про майстерність виховання памолоді;
- 3) про закономірності розвитку особистості.

2. Основоположник педагогіки як науки – це ...

- 1) Костянтин Дмитрович Ушинський;
- 2) Френсіс Бекон;
- 3) Ян Амос Коменський.

3. Що визначило розвиток педагогіки як науки?

- 1) прогресивні здобутки науки і техніки;
- 2) зростання ролі виховання памолоді в розвитку суспільства;
- 3) удосконалення принципів навчання.

4. Що є предметом дослідження педагогіки?

- 1) процес виховання;
- 2) цілісний педагогічний процес;
- 3) класно-урочна система.

5. Оберіть правильну відповідь. Мовно-літературна освітня галузь. Згідно Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко та Р. Б. Шияна в початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістовні лінії:

1) «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища» (під керівництвом О.Я. Савченко); «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», «Театралізуємо» (під керівництвом Р.Б. Шияна);

2) «Взаємодіємо усно», «Читаємо грамотно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища» (під керівництвом О.Я. Савченко); «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», «Театралізуємо» (під керівництвом Р.Б. Шияна);

3) «Взаємодіємо усно», «Читаємо грамотно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища» (під керівництвом О.Я. Савченко); «Взаємодіємо усно», «Читаємо грамотно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», «Театралізуємо» (під керівництвом Р.Б. Шияна).

6. Оберіть правильну відповідь. Математична освітня галузь.

Квадратний сантиметр – це:

- 1) квадрат зі стороною 1 см;
- 2) площа квадрата зі стороною 1 см;
- 3) квадрат, довжина сторони якого 1 см.

1.4. Критерії оцінювання

Вступний фаховий іспит містить у собі комплекси завдань з педагогіки та окремих методик.

Закрита форма тесту, що розрахована на застосування матеріалу за відомими стандартними алгоритмами та зразками. Кожна правильна відповідь оцінюється **5 балами**; невірна відповідь або її відсутність оцінюється **0 балів**. Кількість завдань – **40**. Максимальна кількість балів, отриманих абітурієнтом – **200**. Прохідний бал – 130 балів.

«незадовільно»	0 – 129	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«задовільно»	130 – 149	Вступник здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію. Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«добре»	150 – 179	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії . Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності. Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
«відмінно»	180 – 200	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ПЕДАГОГІКА

1. Антонова О.П. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 кл. ЗЗСО: навчально-метод. посібник. Київ, 2019. 96 с.
2. Бібік Н.М. Нова українська школа: poradnik для вчителя: навчально-методичний посібник. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
3. Бондар В. І. Дидактика: Підручник для студ. вищих пед. навч. закл. К. : Либідь, 2005. 264 с.
4. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник К. : Академвидав, 2009. 616 с. (Серія «Альма-матер»).
5. Державний стандарт початкової освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> (дата звернення 23.01.2022)
6. Дмитрів Г.І., Стрильчак Г.Д. Нова українська школа: poradnik вихователю групи продовженого дня у закладах середньої освіти: навчально-методичний посібник. Львів: Світ, 2019. 136 с.
7. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Освіта України, 2008. 528 с.
8. Закон України «Про вищу освіту». URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 23.01.2022)
9. Закон України «Про освіту». URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> (дата звернення 23.01.2022)
10. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення 23.01.2022)
11. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник для студ. вищих пед. навч. закл. К. : Вища школа, 2005. 344 с.
12. Концепція Нової української школи. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата звернення 23.01.2022)
13. Кузьмінський А. І. Педагогіка: Підручник. 2.вид., перероб. і доп. / А. І. Кузьмінський. К. : Знання-Прес, 2014. 446с. (Навчально-методичний комплекс з педагогіки)
14. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навч. посіб. 5.вид., доп. і перероб. К., 2007. 656с.
15. Окса М. М. Історія педагогіки України: Навчально-методичний посібник / Мелітопольський держ. педагогічний ун-т. Мелітополь, 2001. 36 с.
16. Сухомлинська О.В. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн.: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Либідь, 2005. Кн. 1 : X-XIX століття. К. : Либідь, 2005.
17. Сухомлинська О.В. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн.: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Либідь, 2005. Кн. 2 : XX століття. К. : Либідь, 2005.
18. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 – 4-х класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН України від 13.07.2017 р. № 813. 30 с.
19. Мосіяшенко В. А. Курок О. А., Задорожна Л. В. Історія педагогіки України в особах: Навч. посіб. для вищ. пед. навч. Закл. Суми : Університетська книга, 2017. 266 с.
20. Нова українська школа: poradnik для вчителя / За заг. ред. Н. М. Бібік. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
21. Педагогіка. Курс лекцій: навч. посібник / Миколаївський держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Інститут педагогічної освіти / І. В.Середа. Миколаїв : Іліон, 2007.

196 с.

22. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с.

23. Типові освітні програми, розроблені під керівництвом О. Я. Савченко та Р. Б. Шияна. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

24. Фіцула М. М. Педагогіка. Загальні засади педагогіки. Теорія освіти і навчання (дидактика). Теорія виховання. Школознавство. З історії педагогіки: Навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. К. : Видавничий центр "Академія", 2010. 542 с. (Альма-матер)

25. Харченко Н. Розвиток критичного мислення. Інноваційні форми роботи для дітей і дорослих. Київ : «Видавнича група «Шкільний світ», 2018. 120 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).

26. Шиліна Н. Є. Педагогіка: [навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей]. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. 188 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

1. Анісімова Г. О. Нікулочкіна О. В. Сучасний урок у початковій школі: традиції та інновації (навчально-методичний посібник). Тернопіль : Мандрівець, 2013. 104 с.

2. Варзацька Л. Інтегровані уроки рідної мови і мовлення. 4 клас. Посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2016. 120 с.

3. Вашуленко М.С. Методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Київ: Освіта, 2019. 192 с.

4. Захлюпана Н. М., Кочан І. М. Словник-довідник з методики викладання української мови. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 250 с.

5. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник / [за наук. ред. М. С. Вашуленка]. К. : Літера ЛТД, 2012. 364 с.

6. Пентиліук М. І., Онукевич Т. Г. Методика навчання української мови у таблицях і схемах: навч. посіб. К. : «Ленвіт», 2006. 134 с.

7. Словник-довідник з української лінгводидактики : навчальний посібник. / [за ред. М. І. Пентиліук] [О. М. Горошкіна, Н. Єсаулова, О. Лук'янченко та ін.]. К. : Ленвіт, 2015. 149 с.

8. Типові освітні програми Нової української школи для закладів загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. К. : «Світоч», 2021. 336.

9. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1,2 класах / укладач Стус Т. В. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 160 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «МАТЕМАТИКА»

1. Базовий перелік засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів початкової освіти. Початкова школа. 2016. № 10. С. 5.

2. Богданович М. В. Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах: навчальний посібник, 3-є видання, перероблене і доповнене. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. 360 с.

4. Волкова К. І. Математичні прописи. Робочий зошит. 1 клас. До всіх підручників НУШ. Вид-во «Літера».

5. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник / Упорядник О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с.

6. Коваль Л. В., Скворцова С.О. Методика навчання математики: теорія і

практика: Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» [2-ге вид., допов. і переробл.] Харків: ЧП «Принт-Лідер», 2011. 414 с.

7. Ковальчук В. Ю. Методика викладання математики. Частина 1. Загальна методика викладання математики. Дрогобич: Посвіт, 2012. 152 с.

8. Ковальчук В. Ю. Методика викладання математики. Частина 2. Методика навчання розв'язування задач. Дрогобич: Посвіт, 2014. 124 с.

9. Ковальчук В. Ю. Методика викладання математики. Частина 3. Методика вивчення нумерації цілих невід'ємних чисел і арифметичних дій над ними у концентрах «Десяток», «Сотня». Дрогобич: Посвіт, 2015. 120 с.

10. Ковальчук В. Ю. Методика викладання математики. Частина 4. Методика вивчення нумерації цілих невід'ємних чисел і арифметичних дій над ними у концентрах «Тисяча», «Багатоцифрові числа» Дрогобич: Посвіт, 2015. 88 с.

11. Ковальчук В. Ю. Методика викладання математики. Частина 5. Методика вивчення величин, дробів, алгебраїчного та геометричного матеріалу Дрогобич: Видавничий відділ ДДПУ ім. І.Франка, 2016. 88 с.

12. Листопад Н. П. Вивчення величин у 2 класі за навчально-методичним комплексом з математики. Дидактико-методичний супровід компетентнісно-орієнтованого навчання у початковій школі. *Збірник матеріалів веб-конференції «Учені НАПН України – українським вчителям».* (27 серпня 2019 р., м. Київ). Педагогічна думка, 2019. 90 с.; С. 50-62.

13. Листопад Н. П. Орієнтир для календарно-тематичного планування за НМК «Математика. 2 клас» (підручник, зошит, тренажер, збірник завдань, картки). *Початкова освіта: орієнтир для календарного планування.* Початкова освіта : Методичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі Типової освітньої програми для 2 класів закладів загальної середньої освіти; типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (колективу авторів під керівництвом О. Я. Савченко); методичні коментарі провідних науковців Інституту педагогіки НАПН України щодо впровадження ідей Нової української школи в початковій освіті; орієнтири для календарно-тематичного планування (2 клас НУШ). К. : УОВЦ «Оріон», 2019. 192 с.; С. 175-180.

14. Методика викладання математики: самостійна робота / Укладач: Данієлян А. Я., Луганськ: СПД Резніков В. С., 2011. 168 с.

15. Мироненко Н. В., Чистякова Л. О. Основи проектування та моделювання: навч. посіб. Кіровоград: ЦОП «Авангард», 2016. 169 с.

16. Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН для використання у початкових класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою URL: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>

17. Скворцова С. О., Онопрієнко О. В. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 352 с.

18. Скворцова С. О., Онопрієнко О. В. Нова українська школа: методика навчання математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 320 с.

19. Скворцова С. О. Математика. 1 клас. Розробки уроків : до видання : Скворцова С. О., Онопрієнко О. В. Математика. 1 клас. Навчальний зошит : У 4 ч. Ч. 1. Ч. 2. Ч. 3. Ч. 4 С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Харків : Видавництво «Ранок», 2018. 373 с.

20. Скворцова С. О. Математика. 1 клас. Розробки уроків : до видання :

Скворцова С. О., Онопрієнко О. В. Математика. 1 клас. Навчальний зошит : У 4 ч. / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Харків : Видавництво «Ранок», 2017. 30 с.

21. Стрілець С. І., Запорожченко Т. П. Методика навчання освітньої галузі «Математика». Навчально-методичний посібник. Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2014. 188 с.

22. Скворцова С. О., Онопрієнко О. В. Математика: підруч. для 1 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків: Ранок, 2018. 144 с.

23. Скворцова С. О., Онопрієнко О. В. Математика: підруч. для 2 класу закл. загал. серед. освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 144 с. :іл.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ПРИРОДОЗНАВСТВО»

1. Височа Л. М. Методика викладання природознавства: курс лекцій. Навчально-методичний посібник для студентів ОКР «Бакалавр» галузі знань 0101 Педагогічна освіта напряму підготовки: 6.010102 Початкова освіта. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 170с.

2. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та інші. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» Київ. : Вид.-во «Алатон», 2019. 128 с.

3. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та інші. Розробки уроків з інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти (1-8 тиждень) Київ. : Видавництво «Алатон», 2019. 324 с.

4. Гільберг Т. Г., Тарнавська С. С., Павич Н. М. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Київ, 2019. 256 с.

5. Гудзь В. П., Примаєк І. Д., та інші. Землеробство: Підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2010. 464 с.

6. Державний стандарт початкової загальної освіти. Початкова школа. 2017. № 7. С. 1-18.

7. Неведомська Є. О. Зоологія навчальний посібник для студентів вищої педагогічної школи небіологічного профілю. 2013. 288с.

8. Основи природознавства: Землезнавство: курс лекцій з дисципліни для студентів денної форми навчання напряму підготовки 013 «Початкова освіта» / укладач М.В. Горват. Мукачево : МДУ, 2017. 46 с.

9. Основи природознавства з методикою : практикум з навчальної дисципліни для студентів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка / Л. А. Присяжнюк, І. В. Карук, І. А. Стахова. Вінниця, 2018. 142 с.

10. Помиткін Е. О. Методичні рекомендації щодо викладання в початковій школі інтегрованого курсу «Людина. Родина. Світ». К., 2018. 72 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ»

1. Базовий перелік засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів початкової освіти. *Початкова школа*. 2016. № 10. С. 5.

2. Державний стандарт початкової освіти / *Початкова освіта*. 2017. № 31. С. 5-17. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>

3. Кава Л. Г. Розвиток творчих здібностей на уроках трудового навчання. Жидачівська гімназія, 2013. 35с.

4. Методика трудового навчання в початковій школі належить до педагогічних

дисциплін і, як правило, вивчається студентами педагогічних університетів та інститутів після того, як вони набули відповідної психологічної та педагогічної підготовки. URL: umanpedcollege.at.ua

5. Методика трудового навчання, її предмет, об'єкт і суб'єкт. URL: KazEdu.kz
6. Мироненко, Н. В., Чистякова, Л.О. Основи проектування та моделювання: навч. посіб. Кіровоград: ЦОП «Авангард», 2016. 169 с.
7. Неймерик В. С. Метод проектів на уроках трудового навчання (обслуговуюча праця) : метод. посіб. Студянка, 2009-2010. 50 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «МИСТЕЦТВО»

1. Аристова Л. С. Словесні методи на уроках музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво». *Мистецтво та освіта*. 2019. №3(93). С. 10-15.
2. Вовк М. В. Методика музичного виховання молодших школярів. Івано-Франківськ, 2007. 264 с.
3. Комвровська О.А. Мистецькі досягнення учнів: що і як оцінюємо? *Мистецтво та освіта*. 2018. №4(90). С. 2-6.
4. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва и методика художнього виховання дітей К.: Кондор, 2009.
5. Котляр В. Ф. Основи образотворчого мистецтва. Методика художнього виховання дітей. К., 2006. 165 с.
6. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 216 с.
7. Любарська Л. М., Резніченко М. І., Протопопова О. М. Образотворче мистецтво. 1-4 класи. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. 52 с.
8. Масол Л. М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006.
9. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навч. посіб. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.
10. Пастир І. В. Основи композиції образотворчого мистецтва: навч.- метод. посіб. ; Ізмаїл. держ. гуманітар. ун-т. - Ізмаїл ; Одеса, 2013. 272 с.
11. Петриківський первоцвіт: методичний посібник / Упор.: В. І Купрієнко, Н. О. Міхіна, І. Б. Корінько та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 40 с.
12. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
13. Сучасні підходи до уроку образотворчого мистецтва: [навч.-метод. посіб. для вчителів образотвор. мистецтва] / [Т. М. Артюшенко та ін. ; за заг. ред. Л. В. Серих]. 2-ге вид. Суми: НіКО, 2015. 110 с.
14. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти: навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2016. 240 с.
15. Шестобуз О. С. Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах: навч.-метод. посіб.; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 140 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

1. Арєф'єв В. Г., Андрєєва О. В., Михайлова Н. Д. Практикум учителя фізичної культури : методичний посібник для студентів навчальних закладів II-IV рівнів акредитації. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2014. 400 с.
2. Ващенко О. Як створити школу сприяння здоров'ю: метод. посібник / О. Ващенко, С. Свириденко. К.: Шкільний світ, 2008. 112 с.

3. Ващенко О. М. Волинець К. І., Кравченко Т. В. Оздоровче виховання молодших школярів у взаємодії сім'ї та школи: метод. Посібник. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 96 с.
4. Волков Л. В. Спортивна підготовка молодших школярів. К: «Освіта України», 2010. 388 с.
5. Іващук Л. Ю., Онишкевич С. М. Валеологія : навчальний посібник для студентів ВНЗ Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010.
6. Мазуренко Л. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів в позаурочний час. К.: Шкільний світ, 2008. 112 с.
7. Омельченко Л. П. Омельченко О. В. Здоров'ятворча педагогіка. Х.: Вид. група «Основа», 2008. 154 с.
8. Міхеєнко О. І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Суми: Університетська книга, 2010.
9. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Перший цикл навчання: 1-2 класи: Навч.-метод. посіб. / Уклад. О. М. Ващенко, Л. В. Романенко, К. А. Романенко; за заг. ред. О. М. Докукіної. К.: Літера, 2017. 128 с.
10. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Другий цикл навчання: 3-4 класи: Навч.-метод. посіб. / Уклад. О. М. Ващенко, Л. В. Романенко, К. А. Романенко; за заг. ред. О. М. Докукіної. К.: Літера, 2017. 80 с.
11. Папуша В. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях: Навч. посіб. Т. : Підручники і посібники, 2010. 128 с.
12. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. Ч. 1. Тернопіль: Богдан, 2003. 279 с.